

Даниелын ном – Нэг зуун дөчин наймдугаар хэсэг

*Зөгнөлийн хүснэгтүүдийг илчлэх нь: Хабаккукийн үзэгдэл ба
Миллерийн зүүд*

Jeff Pippenger

2024-03-20

Улай мөрний үзэгдлээр төлөөлөгдөн харагддаг мэдлэгийн өсөлт нь эцэстээ Хабаккукийн хоёр хавтан дээр бичигдсэн зүйл мөн.

Тэдний хоёр дахь ирэлтийн цаг үед хамаарна хэмээн үзэж байсан эш үзүүлгүүдтэй сүлэлдэн, тэдний эргэлзээ ба түгшүүрийн байдалд онцгойлон тохирсон, мөн одоо тэдний ойлголтод бүрхэг байгаа зүйлс зохих цагтаа тодорхой болохыг итгэлээр тэвчээртэй хүлээхэд нь зоригжуулсан сургамж өгөгдөж байв.

“Эдгээр эш үзүүлэгүүдийн дотор Хабаккук 2:1–4-ийн эш үзүүлэг байв: «Би харуулын байран дээрээ зогсож, цамхаг дээр гарч байрлан, Тэр надад юу айлдахыг, мөн зэмлүүлэгдэх үедээ би юу хариулахыг харахаар харуулдана. Тэгтэл ЭЗЭН надад хариулан айлдсан нь, Үзэгдлийг бичиж, гүйлгэн уншигч ч ойлгохоор самбарууд дээр тодорхой болгон тэмдэглэ. Учир нь энэ үзэгдэл тогтоогдсон цагийн төлөө хэвээр байгаа бөгөөд эцэстээ энэ нь айлдаж, худал болохгүй. Хэдийгээр саатаж байгаа мэт санагдавч түүнийг хүлээгтүн; учир нь энэ нь гарцаагүй ирэх бөгөөд хойшлохгүй. Үзэгтүн, сэтгэл нь бардамнан хөөрсөн нэгэн дотороо шулуун бус; харин зөвт нь итгэлээрээ амьдарна.»

“1842 оны аль эртнээс энэ эш үзүүлэгт өгөгдсөн ‘үзэгдлийг бичиж, уншигч нь гүйж чадахаар самбарт тодорхой болго’ гэсэн заавар нь Чарльз Фитчид Даниел болон Илчлэл номын үзэгдлүүдийг тайлбарлан үзүүлэх эш үзүүлэгийн хүснэгт бэлтгэх санааг төрүүлсэн юм. Энэхүү хүснэгтийг хэвлэн нийтэлсэн явдлыг Хабаккукт өгөгдсөн тушаалын биелэлт хэмээн үзэж байв. Гэвч тэр үед уг үзэгдлийн биелэлтэд илэрхий нэгэн саатал—хойшлох хугацаа—мөнөөх эш үзүүлэг дотор өгөгдсөнийг хэн ч анзаараагүй. Урам хугарлын дараа энэ Судрын үгс маш онцгой утгатайгаар харагдсан юм: ‘Учир нь үзэгдэл нь хараахан тогтоогдсон цагтаа зориулагдсан бөгөөд эцэстээ айлдан өгүүлж, худал хэлэхгүй; хэдий удвал түүнийг хүлээгтүн, учир нь тэр гарцаагүй ирнэ, саатахгүй.... Зөвт хүн итгэлээрээ амьдарна.’ Агуу Тэмцэл, 391, 392.”

Хабакукийн хоёр самбар нь эш үзүүлэгийн утгаараа хоёр гэрч мөн. Библийн дагуу үнэнийг тогтоохын тулд хоёр гэрчийг нэгтгэн авчрах ёстой.

Харин тэр чамайг сонсохгүй бол, үг бүр хоёр буюу гурван гэрчийн амаар батлагдахын тулд өөртэйгөө нэг юм уу хоёр хүнийг дагуулан аваач. Матай 8:16.

Хабакукийн хоёр хүснэгтийг (1843 болон 1850 оны анхдагчдын хүснэгтүүд) хооронд нь давхарлан үзэхэд тэдгээр нь Миллерийн зүүдний “эрдэнэсүүд” байсан үнэнийг баталдаг. Эхний хүснэгт дээр дүрслэгдсэн 1843 оны алдаа нь хоёр дахь хүснэгттэй давхарлагдах үед

үзэгдлийн “удаашрах хугацаа”-г тогтоодог. Миллер (тэрхүү түүхийн бэлгэдэлт харуул) өөрийн түүхийн мэтгэлцээний үеэр юу хэлэх ёстойгоо асуусан.

Би харуулынхаа дээр зогсож, цамхаг дээрээ байрлан, Тэр надад юу айлдахыг, мөн намайг зэмлэгдэх үедээ би юу хариулахаа харахын тулд анхааран харна. Хабаккук 2:1.

Эзэн Миллерт үзэгдлийг бичихийг тушаасан бөгөөд тэрээр зүүдэндээ уг үзэгдлийг агуулсан авдрыг өрөөнийхөө төв дэх ширээн дээр тавьжээ.

Тэгээд ЭЗЭН надад хариулан айлдахдаа, Үзэгдлийг бич, мөн түүнийг хавтангууд дээр тодорхой болго; ингэснээр түүнийг уншигч нь гүйнэ. Хабаккук 2:2.

Дараа нь хүснэгтүүд саатлын хугацаа болон анхны урам хугаралтыг тодорхойлдог.

Учир нь үзэгдэл нь тогтоогдсон цагтаа л биелэх бөгөөд, эцэстээ тэр нь өгүүлж, худал хэлэхгүй. Хэдийгээр саатах мэт санагдавч түүнийг хүлээгтүн; учир нь тэр гарцаагүй ирэх бөгөөд саатахгүй. Хабаккук 2:3.

Дараа нь мэдлэгийн өсөлтөд үндэслэн илэрхийлэгдэх хоёр ангийг төлөөлүүлэн үзүүлсэн байдаг.

Харагтун, бардамнан хөөрсөн түүний сэтгэл дотор нь зөв шулуун бус; харин зөвт хүн өөрийн итгэлээр амьдрах болно. Хабаккук 2:4.

Мөргөгчдийн хоёр ангилал нь Даниел номын арван хоёрдугаар бүлэгт өгүүлсэн сорилтын үйл явцаар илчлэгдэн харагдах болно.

Тэгээд тэрээр, Даниел аа, яв: учир нь эдгээр үгс эцсийн цаг хүртэл хаагдаж, лацдагдсан юм, гэж айлдав. Олон хүн ариусгагдаж, цайруулагдан, шалгагдах болно; харин хорон хүмүүс хорон үйлдэх болно: хорон хүмүүсийн хэн нь ч ойлгохгүй; харин мэргэн ухаантнууд ойлгоно. Даниел 12:9, 10.

Даниелын “ухаалгууд” гэдэг нь итгэлээр зөвтөгдсөн Матай хорин тав дахь бүлгийн ухаалаг онгон охид бөгөөд, хорон муу хүмүүс нь омог бардамналд өргөгдсөн мунхаг онгон охид байв. Миллерийн зүүдний төгсгөлд эрдэнэсүүд нь арван онгон охины тухай сургаалт зүйрлэл дэх тосыг төлөөлдөг бөгөөд тэр нь энэ мэдээ байсан юм.

“Бурхан бидэнд илгээдэг мэдээг нь бид хүлээн авдаггүй үед Бурханы нэр гутаагддаг. Ингэснээр бид Түүний харанхуйд байгаа хүмүүст дамжуулагдахаар бидний сэтгэлд юүлэхийг хүсдэг алтан тосыг няцаадаг. ‘Харагтун, хүргэн ирж байна; Түүнтэй уулзахаар гарцгаа’ гэсэн дуудлага ирэх үед ариун тосыг хүлээн аваагүй, Христийн нигүүлслийг зүрх сэтгэлдээ нандигнан хадгалаагүй хүмүүс мунхаг охидын адил Эзэнтэйгээ уулзахад бэлэн бус байгаагаа мэдэх болно. Тэр тосыг олж авах хүч тэдэнд өөрсөд нь байхгүй бөгөөд тэдний амьдрал сүйрч хоцордог.” Review and Herald, July 20, 1897.

Сүүлчийн өдрүүдэд Миллерийн эрдэнэсүүд арав дахин илүү тод гэрэлтэх бөгөөд аравын тоо ч, гэрэл ч хоёулаа сорилтын бэлгэдэл мөн. Миллерийн зүүдний төгсгөлөөр дүрслэгдсэн сүүлчийн өдрүүдэд Хабакукийн самбарууд дээр илэрхийлэгдсэн үнэний гэрэл нь сорих

мэдээг төрүүлдэг бөгөөд энэ нь арван онгон бүсгүйн тухай сургаалт зүйрлэлд Шөнийн Дунд Хашхирааны сорих мэдээ юм. Тэрхүү сорилтын үйл явц нь Миллерит түүхийн сорилтын үйл явцын давталт мөн, учир нь арван онгон бүсгүйн тухай сургаалт зүйрлэл сүүлчийн өдрүүдэд үсэгчлэн давтагддаг.

“Би таван нь ухаалаг, тав нь мунхаг байсан арван онгон охины сургаалт зүйрлэлд олонтаа хандуулдаг. Энэ сургаалт зүйрлэл нь тусгайлан энэ цаг үед хамаарах учраас үг үсгийнх нь дагуу биелсэн бөгөөд биелэх ч болно; мөн гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээний адил цаг хугацааны төгсгөл хүртэл биелсэн хэвээр байж, одоогийн үнэн болсоор байх болно.” Review and Herald, August 19, 1890.

Миллерийн зүүдний төгсгөлд саатлын цагийн туршлага үсэг төдий ч зөрүүгүйгээр дахин давтагдах бөгөөд тэгэхэд түүний эрдэнэсүүд нарнаас арав дахин илүү гэрэлтэх ажээ. Ийнхүү тэрхүү эрдэнэсүүд нь арван охины сургаалт зүйрлэл дэх эцсийн шалгалтыг төлөөлдөг болох нь тодорхойлогдоно. Арван гэдэг нь шалгалтын бэлгэдэл бөгөөд арван өдрийн эцэст Даниел болон түүний гурван анд Вавилоны хоол идэж байсан хүмүүсээс илт царай зүсээрээ сайхан, биеэрээ илүү тарган байсан билээ. Итгэлээр бус, бардам санаархлаар амьдарч байсан Хабаккук дахь бардамчууд Вавилоны зан чанарыг төлөвшүүлсэн. Миллерит түүхэнд тэд Вавилоны охид болсон бөгөөд Хабаккукт тэдний зан чанарыг тодорхойлохын тулд папын засаглалыг хэрэглэсэн байдаг.

Үзэгтүн, омогшин хөөрсөн түүний сэтгэл нь дотроо зөв шударга бус; харин зөвт хүн өөрийн итгэлээр амьдрах болно. Тийм ээ, дарсаар дамжин тэр гэмт үйлддэгийн улмаас тэрээр бардам хүн бөгөөд гэртээ тогтон суудаггүй; тэр хүсэл шуналаа үхэгсдийн орон мэт тэлж, үхэл мэт байдаг бөгөөд хэзээ ч ханаж цаддаггүй, харин бүх үндэстнийг өөртөө хураан цуглуулж, бүх ардыг өөр дээрээ овоолдог. Эдгээр нь бүгд түүний эсрэг ёгтлолт үг, бас дооглон зэмлэсэн цэцэн үг хэлж, “Өөрийнх биш юмыг арвижуулагч түүнд гай! Хэр удаан вэ? Мөн өөрийгөө өтгөн шавраар ачаалагч түүнд гай!” хэмээн хэлэхгүй гэж үү? Чамайг хазах хүмүүс гэнэт босож ирэхгүй гэж үү, чамайг зовоох хүмүүс сэрэхгүй гэж үү, тэгээд чи тэдний олз болохгүй гэж үү? Чи олон үндэстнийг дээрэмдсэн учраас ард түмний бүх үлдэгсэд чамайг дээрэмдэх болно; хүний цусны төлөө, газар орны эсрэг, хотын эсрэг, мөн түүн дотор оршин суугч бүхний эсрэг үйлдсэн хүчирхийллийн чинь төлөө. Хабаккук 2:4–8.

Матай хорин тав дахь бүлгийн онгон охид дээр авчирсан шалгалтын үйл явц нь хойд зүгийн хааны (папын засаглалын) зан чанарыг төлөвшүүлсэн мөргөгчдийн нэгэн ангийг бий болгодог бөгөөд тэрээр мөн “олон үндэстнийг сүйтгэсэн” хүч мөн.

Их Эзэн ийнхүү айлдаж байна: Болгоогтун, хойд нутгаас нэгэн ард түмэн ирж байна, мөн газрын зах хязгаараас агуу их үндэстэн босогдох болно. Тэд нум ба жад агсан ирнэ; тэд хэрцгий бөгөөд өршөөлгүй; тэдний дуу хоолой тэнгисийн адил хүрхэрнэ; мөн тэд, Сионы охин оо, чиний эсрэг дайнд мордсон эрс мэт жагсан, морь унан ирнэ. Бид түүний тухай цууг сонслоо: бидний гар сулран доройтов; шаналал биднийг эзэмдэн авч, төрөх гэж буй эмэгтэйн өвдөлт мэт өвдөлт нөмөрлөө. Талбай уруу бүү гар, замаар ч бүү яв; учир нь дайсны илд, мөн айн эмээхүй бүх талаас байна. Миний ард түмний охин оо,

тааран хувцас бүсэлж, үнсэн дотор хөрвөөнө үү; ганц хүүгийн төлөөх мэт гашуудлыг, туйлын гашуун эмгэнэлийг үйлдэгтүн; учир нь сүйтгэгч гэнэтхэн бидэн дээр ирэх болно. Иеремиа 6:22–26.

Хабаккукийн хоёр анги нь итгэлээр зөвтгөгдөгсөд болон Вавилоны сургаалыг идэж, уусантай адил хүлээн авсан хүмүүс юм. Миллерийн зүүдний сүүлчийн өдрүүдэд онгон охидоор төлөөлөгдсөн хүмүүс Христийн зан чанарыг төлөвшүүлж, улмаар Бурханы тамгыг хүлээн авна, эсвэл папын засаглалын зан чанарыг төлөвшүүлж, араатны тэмдгийг хүлээн авна.

“Ёс суртахууны харанхуйн дунд жинхэнэ гэрэл гэрэлтэх цаг иржээ. Гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээ дэлхийд тунхаглагдан, хүмүүсийг магнай дээрээ эсвэл гар дээрээ араатны тэмдэг буюу түүний дүрийн тэмдгийг хүлээн авахаас сэрэмжлүүлсэн билээ. Энэ тэмдгийг хүлээн авна гэдэг нь араатны гаргасан шийдвэртэй адил шийдвэрт хүрч, Бурханы үгтэй шууд сөргөлдөн, мөн адил үзэл санааг дэмжихийг хэлнэ. Энэ тэмдгийг хүлээн авдаг бүхний тухай Бурхан ийн айлддаг: ‘Тэр мөн Бурханы уур хилэнгийн дарснаас уух болно. Тэр нь Түүний хилэнгийн аяганд хольцгүйгээр цутгагдсан бөгөөд тэр ариун тэнгэрэлч нарын өмнө, Хурганы өмнө гал, хүхрээр тарчилгах болно.’” Review and Herald, 1897 оны 7 дугаар сарын 13.

Вавилоны дарсыг уудаг онгон бүсгүйчүүд эцэстээ Бурханы уур хилэнгийн дарсыг уух болно. Исаиад, Ефраимын архичид юмсыг урвуугаар нь эргүүлэн тавих замаар өөрсдийн сохор согтуурлыг илчилдэг бөгөөд тийм үйлдлийг “шаварчны шавар” хэмээн үзэх ёстой.

“Өдөр тутмын”-ыг Христийн бэлгэдэл хэмээн адилтган таних нь “өдөр тутмын” тухай үнэнийг орвонгоор нь эргүүлж байна. Учир нь “өдөр тутмын” нь сатанлаг бэлгэдэл юм. Миллер “өдөр тутмын”-ыг харь шашин хэмээн тодорхойлсон нь Хабаккукийн самбарууд дээр шууд дүрслэгдсэн байдаг. Бурханы сүмд сууж буй “нүглийн хүн” илчлэгдэхийн тулд “зайлуулагдсан” зүйл нь харь шашин байсан гэдгийг ойлгох боломжийг түүнд олгосон Тесалоник дахь эшлэлийг Миллер нээсэн явдал нь 2 Тесалоник, хоёрдугаар бүлэгт орших үндсэн үнэн мөн.

“Би цааш уншсаар байсан бөгөөд энэ нь [өдөр тутмын] гэж олдсон өөр ямар ч тохиолдлыг, Даниелаас бусад газар, олж чадсангүй. Тэгээд би [конкорданцын тусламжаар] түүнтэй холбоотой байсан дараах үгсийг авч үзэв: ‘авах’; тэр өдөр тутмын зүйлийг авч одно; ‘өдөр тутмын зүйл авагдах цагаас хойш,’ гэх мэт. Би цааш уншсаар байсан бөгөөд энэ эшлэл дээр ямар ч гэрэл олж чадахгүй байх гэж бодов; эцэст нь би 2 Тесалоник 2:7, 8-д хүрч очлоо. ‘Учир нь ёс бусын нууц нь хэдийн үйлчилж байна; харин эдүгээ саатуулж байгаа нь замаас зайлуулагдах хүртлээ саатуулсаар байх болно, тэгээд тэр ‘эзгүй нэгэн илчлэгдэх болно,’ гэх мэт. Тэр эшлэлд хүрч очих үед, өө, үнэн хэчнээн тод, сүр жавхлантайгаар үзэгдсэн гэж санана! Тэнд байна! Тэр л өдөр тутмын зүйл мөн! За, тэгвэл, Паулын ‘эдүгээ саатуулж байгаа нь,’ өөрөөр хэлбэл саад хийж буй нь, гэж юу гэсэн үг вэ? ‘Нүглийн хүн,’ мөн ‘эзгүй нэгэн’ гэдгээр Папын шашинт тогтолцоог хэлж байна. За тэгвэл, Папын шашинт тогтолцоог илчлэгдэхэд юу саад болж байна вэ? Тэр нь Язич үзэл мөн. Тэгвэл, ‘өдөр тутмын’ гэдэг нь Язич үзлийг заавал илэрхийлнэ.”

—Уильям Миллер, Second Advent Manual, 66-р тал. Advent Review and Sabbath Herald, 1853 оны 1 дүгээр сарын 6.

Миллерийн нээсэн Тесалоник дахь “өдөр тутмын” гэсэн үгийн утга нь уг эшлэлийн үндсэн үнэн мөн. Паул үнэнийг хайрладаггүй, тиймээс хүчтэй төөрөгдөл хүлээн авах хүмүүсийг тодорхойлохдоо, мэдээжийн хэрэг ерөнхий утгаар нь үнэнийг үзэн ядахыг зааж байгаа боловч, тухайн эшлэлд шууд заагдсан үнэн нь “өдөр тутмын” нь харь Ромыг төлөөлдөг гэсэн үнэн юм.

Биеийн гэрэл нь нүд мөн. Иймээс хэрэв чиний нүд цэврүүн байвал бүх бие чинь гэрлээр дүүрэн байх болно. Харин хэрэв чиний нүд муу байвал бүх бие чинь харанхуйгаар дүүрэн байх болно. Тэгэхлээр чиний доторх гэрэл нь харанхуй бол тэрхүү харанхуй нь хичнээн агуу вэ! Хэн ч хоёр эзэнд үйлчилж үл чадна. Учир нь тэр нэгийг нь үзэн ядаж, нөгөөг нь хайрлана; эсвэл нэгэнд нь үнэнч байж, нөгөөг нь үл тоомсорлоно. Та нар Бурхан ба маммонд хамтран үйлчилж үл чадна. Матай 6:22–24.

Үнэнд хандах хайр, эс бөгөөс үнэнийг үзэн ядах явдал л байдаг. Дундах ямар ч байр суурь үгүй. Матай хорин тав дахь бүлгийн ухаангүй онгонуудад ирдэг хүчтэй төөрөгдөл нь эцсийн сорилтыг илэрхийлдэг Миллерийн эрдэнэсүүдийн гэрлийг тэд няцаасанд үндэслэдэг. Эртний Израилийн эцсийн сорилт нь тэдний арав дахь сорилт байсан бөгөөд эцсийн өдрүүдэд Миллерийн эрдэнэсүүд арав дахин илүү хурцаар гэрэлтдэг. Миллерийн эрдэнэсүүдийг няцаасны бэлгэдэл нь “өдөр тутмын” бөгөөд Адвентизмын гурав дахь үед Ефраимын архирид үүнийг орвонгоор нь эргүүлсэн юм. “Өдөр тутмын” нь харь шашныг илэрхийлсэн сатанлаг бэлгэдэл мөн. Архичид хуурамч эрдэнэсийг нэвтрүүлсэн бөгөөд тэд үүнийг тэрслэгч протестантизмаас авчирч, “өдөр тутмын”-ыг Христийн бэлгэдэл хэмээн тодорхойлсон юм.

Миллерийн эрдэнэсүүдийн талаарх ойлголт нь түүнийг өргөмжлөн гаргаж ирсэн түүхэн нөхцөлөөр хязгаарлагдаж байв. Хоёр дахь Ирэлт нь дараагийн эш үзүүллэгийн үйл явдал мөн гэдэгт итгэсэн тул 1798 онд папын засаглалд өгөгдсөн үхлийн шарх нь Даниел хоёрдугаар бүлгийн дөрөв дэх бөгөөд эцсийн газар дэлхийн хаанчлалыг л төлөөлж чадна гэж тэр үзэж байлаа. Миллер мөн “өдөр тутмын” тухай ойлголтоороо хязгаарлагдаж байсан, учир нь түүний гэрчлэлээр бол илчлэлтээр дамжин тэр судлах тодорхой нэгэн арга руу удирдуулсан бөгөөд уг аргаа тайлбарлахдаа Библиэ, Крудений Конкордансыг ашиглаж, мөн зарим сонин уншсан гэж хэлсэн байдаг. Ийнхүү судлахаар шийдсэн шийдвэр нь зүгээр л түүний оюун санаанд орж ирсэн байв.

“Би деист байсан арван хоёр жилийн хугацаанд олж чадсан бүх түүхийн номуудыг уншсан; харин одоо би Библийг хайрладаг болсон. Тэр нь Есүсийн тухай заадаг байв! Гэвч Библийн нэлээд их хэсэг надад харанхуй хэвээр байлаа. 1818 эсвэл 1819 онд, намайг зочлон очиход, деист байх үед минь намайг ярьж байхад таньж мэддэг, [сонсож] байсан нэгэн найзтайгаа ярилцаж байхдаа, тэр нэлээд учиртай маягаар, ‘Энэ эшлэл, тэр эшлэлийн талаар чи юу гэж бодож байна?’ хэмээн асуусан нь би деист байхдаа эсэргүүцдэг байсан хуучин эшлэлүүдийг хэлж байв. Тэр юуг зорьж байгааг нь би ойлгоод—Хэрэв чи надад хугацаа өгвөл, тэд юу гэсэн утгатайг би чамд хэлнэ гэж

хариулсан. “Чамд хэр их хугацаа хэрэгтэй вэ?” гэв. Би мэдэхгүй байна, гэхдээ би чамд хэлнэ гэж хариулсан, учир нь ойлгогдох боломжгүй илчлэлийг Бурхан өгсөн гэдэгт би итгэж чадсангүй. Тэгээд би Ариун Сүнс юуг хэлснийг олж мэдэж чадна гэж итгэн, Библиэ судлахаар шийдсэн. Гэвч энэ шийдвэрээ гаргамагц надад—“Хэрэв чи ойлгож чадахгүй нэгэн хэсгийг олбол, юу хийх вэ?” гэсэн бодол төрөв. Тэгэхэд Библийг судлах энэ арга надад бодогдов:—Би тийм хэсгүүдийн үгсийг авч, тэдгээрийг Библи даяар мөрдөн, энэ аргаар утгыг нь олж мэднэ. Надад дэлхий дээрх хамгийн сайн нь гэж би боддог Крудений Конкорданс байсан; тиймээс би түүнийг болон Библиэ авч, ширээнийхээ ард суун, сониноос жаахан уншихаас өөр юу ч уншсангүй, учир нь Библи минь юу гэсэн утгатайг мэдэхээр би шийдсэн байсан. Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65.”

Миллерийн эрдэнэсүүд зөвхөн түүний судлах аргаар танигдсан төдий бус, мөн Бурханаас ирсэн шууд илчлэлтээр ч танигдсан юм.

“Бурхан Өөрийн тэнгэрэлчийг Библийг итгээгүй нэгэн тариачны зүрх сэтгэлд нөлөөлүүлэхээр илгээж, түүнийг эш үзүүлэгүүдийг судлан эрэхэд хөтөлсөн юм. Бурханы тэнгэрэлчүүд тэр сонгогдсон хүнд дахин дахин айлчилж, түүний оюун бодлыг чиглүүлэн, Бурханы ард түмэнд үргэлж харанхуй байсаар ирсэн эш үзүүлэгүүдийг түүний ойлголтод нээж өгч байв. Үнэнгийн гинжний эхлэл түүнд өгөгдөж, тэр холбоосоос холбоос руу эрэн судалсаар, эцэст нь Бурханы Үгийг гайхан биширч харсан. Тэрээр тэнд төгс үнэнгийн гинжийг харсан юм. Урьд нь онгодоор өгөгдөөгүй хэмээн үзэж байсан тэр Үг одоо түүний өмнө өөрийн гоо үзэсгэлэн, алдар сүрээр нээгдэв. Тэрээр Судрын нэг хэсэг нь нөгөөгөө тайлбарладгийг харсан бөгөөд нэгэн эшлэл түүний ойлголтод хаалттай байх үед Үгийн өөр нэг хэсгээс түүнийг тайлбарлах зүйлийг олдог байв. Тэрээр Бурханы ариун Үгийг баяр хөөртэйгөөр, мөн хамгийн гүн хүндлэл ба сүрдэн бишрэлтэйгээр авч үздэг болсон.” Эртний бичвэрүүд, 230.

Эгч Уайт “Бурхан Өөрийн тэнгэрэлчийг” Миллер рүү илгээсэн гэж хэлэхдээ, Миллер рүү илгээгдсэн тэр тэнгэрэлч нь Габриел байсан гэдгийг тодорхойлон хэлж байгаа юм. Учир нь “Өөрийн тэнгэрэлч” гэдэг нь Габриелд оноогдсон нэр томьёо мөн.

“Бурханы оршихуйд зогсдог би бол Габриел мөн” хэмээх тэнгэрэлчийн үг нь түүнийг тэнгэрийн ордонд маш өндөр хүндэтгэлийн байр суурь эзэлдгийг харуулдаг. Тэр Даниелд мэдээ авчирч ирэхдээ: “Эдгээр зүйлд надтай хамт бат зогсдог өөр хэн ч үгүй, харин танай Ноён Майкл [Христ] л байна” гэж хэлсэн. Даниел 10:21. Аврагч Илчлэлт номд Габриелын тухай өгүүлэхдээ, “Тэр үүнийг Өөрийн тэнгэрэлчээр дамжуулан Өөрийн зарц Иоханд илгээж, мэдүүлсэн” гэж айлдсан. Илчлэлт 1:1.” Хүсэлтийн эрин, 99.

Габриел болон бусад тэнгэрэлчүүд Миллерийн “оюун ухааныг удирдан”, “Бурханы ард түмэнд үргэлж харанхуй байсан эш үзүүлгүүдийг ойлгоход нь” нээж өгсөн. Түүний мэдээ нь зөвхөн судлах аргынх нь үр дүнд боловсруулагдсан бус, мөн Тэнгэрлэг илчлэлтээр өгөгдсөн байв. Түүний Библийг судлахдаа хэрэглэсэн тэрхүү арга нь хүртэл зүгээр л оюун санаанд нь орж ирсэн юм. Бурхан үнэнийг бидний оюун ухаанд авчирдаг бол, энэ нь Библийг зөв

хуваан тайлбарлах үйл явцаар үнэнд хүрэхээс ялгаатайгаар Тэнгэрлэг илчлэлт мөн. Миллер аль алийг нь хийсэн боловч “өдөр тутмын” гэх сэдвийг ойлгоход нь Тэнгэрлэг илчлэлт нэг хэсэг нь байсан юм.

Миллерт Библийн хэлнүүдийн талаар ямар ч мэдээлэл агуулаагүй зөвхөн Библи болон нэгэн тохирлын толь бичиг л байсан тул тэрээр Даниел номын наймдугаар бүлгийн есөөс арван хоёрдугаар эшлэлүүд дэх хүйсийн хэлбэлзлийг таньж чадахгүй байсан. Тэрээр хоёулаа “авах” хэмээн орчуулагддаг ‘sur’ ба ‘rum’ хоёрын ялгааг олж харахгүй байсан. Мөн хоёулаа “ариун сүм” хэмээн орчуулагддаг ‘miqdash’ ба ‘qodesh’ хоёрын ялгааг ч олж харахгүй байсан.

Тэр Библид нэг зуун дөрвөн удаа тохиолддог “tamid” хэмээх үгийн үнэнийг хараагүй байх байсан. Түүний харж чадаагүй үнэн (мөн түүний харсан үнэн ч мөн адил) нь, Библид еврей “tamid” гэдэг үг нэг зуун дөрвөн удаа хэрэглэгддэг боловч зөвхөн Даниелын номд л еврей “tamid” гэдэг үг нэр үгийн байдлаар хэрэглэгдсэн явдал байв. “Tamid” бол “үргэлжилсэн” гэсэн утгатай еврей үг бөгөөд Даниелын номд “өдөр тутмын” гэж орчуулагдсан байдаг.

Зөвхөн Даниелын номд л энэ үг нэр үг хэлбэрээр хэрэглэгдсэн байдаг бөгөөд бусад ерэн есөн тохиолдолд энэ нь дайвар үг хэлбэрээр хэрэглэгдсэн байна. Ийм учраас, Библийн бусад бүх зохиогчид уг үгийг ерэн есөн удаа дайвар үг болгон хэрэглэсэн байхад, Даниел түүнийг таван удаа нэр үг болгон хэрэглэснийг Хаан Жэймийн Библийн орчуулагчид олж хараад, баримтын жингээр Даниелын уг үгийг нэр үг болгон хэрэглэснийг “засахаас” өөр аргагүй болсон. Даниелыг “засахын” тулд тэд уг үгэнд “тахил” гэдэг үгийг нэмж, улмаар нэр үгийг дайвар үг болгон хувиргасан. Тэгээд дараа нь орчуулагчдыг засахын тулд Эллен Уайт өөрт нь дараахыг тэмдэглүүлэхээр онгодлогдсон юм: тэр “‘Өдрийн’ талаар харуулсанд, ‘тахил’ гэдэг үгийг хүний мэргэн ухаанаар нэмсэн бөгөөд энэ нь эх бичвэрт хамаарахгүй; мөн Эзэн шүүлтийн цагийн тунхгийг өгсөн хүмүүст энэ тухай зөв ойлголтыг өгсөн” гэж харсан.

Миллер, өөрийнх нь гэрчлэлийн дагуу, эцэст нь 2 Тесалоникчуудад ойлгосон “өдөр тутмын”-ыг ойлгохыг эрэлхийлж байсан. Гэвч мөн өөрийнх нь гэрчлэлийн дагуу, нэг үгийг ойлгохыг эрэхдээ тэр уг үг хэрэглэгдсэн газар бүрийг авч үздэг байсан бөгөөд тэр үг Библид өөр ерэн есөн удаа хэрэглэгдсэн байдаг. Тэгсэн атлаа “өдөр тутмын” хэмээх зүйлийн тухай түүний гэрчлэл нь, “Би цааш уншсаар байсан бөгөөд Даниелаас өөр энэ [өдөр тутмын] олдсон өөр тохиолдлыг олж чадсангүй” хэмээн хэлсэнчлэн, түүнийг Даниелын номоос өөр хаана ч олоогүй явдал юм. Миллер үнэт эрдэнэсүүдэд зөвхөн өөрийн судлах аргынхаа улмаас бус, харин тэнгэрэлч нарын үйлчлэлээр дамжин өөрт нь өгөгдсөн тэнгэрлэг илчлэлтээр ч хөтлөгдсөн юм.

Ийм учраас түүний “өдөр тутмын” тухай ойлголт зөв байсан боловч хязгаарлагдмал байв. Тэрээр Даниелын номд “өдөр тутмын”-ыг таван удаа дурдсаны дотор “өдөр тутмын”-ыг “авагдсан” гэж хэлсэн гурван удаагийн нэг нь нөгөө хоёр удаагийнхаас өөр утгыг илэрхийлдгийг таньж чадсангүй. Нэг удаа “өдөр тутмын” нь еврей ‘rum’ гэдэг үгтэй хамт хэрэглэгдсэн байдаг бол, бусад хоёр удаад нь еврей ‘sur’ гэдэг үгтэй хамт хэрэглэгдсэн байдаг. Аль аль үгийг “авах” гэж орчуулдаг боловч Даниел 8:11-д байгаа ‘rum’ нь өргөх,

өргөмжлөх гэсэн утгатай, харин 11:31 болон 12:11-д байгаа ‘sur’ нь зайлуулах гэсэн утгатай юм.

Вавилоны хоол хүнсээр идэж уудаг теологичид, аливаа зүйлийг зайлуулах эсвэл аливаа зүйлийг өргөх нь хоёулаа нэгэн төрлийн зайлуулалтыг илэрхийлдэг тул эдгээр хоёр үгийг ижил утгатай гэж ойлгох ёстой хэмээн маргадаг. Тэд «өдөр тутмын» хэмээх үг гурвантаа «авагдсан» гэж хэлэгдэх бүрд үргэлж зайлуулахыг хэлдэг гэж маргадаг бөгөөд ингэснээрээ Даниел үг сонголтдоо хайнга хандсан байсан гэж тогтоодог. Тэд үүнийг ил тод хэлдэггүй, гэвч дүгнэлтээрээ бол, теологичдын үзлээр Даниел «өдөр тутмын» нь «авсан» гэж дурдагдсан гурван тохиолдол бүрд ижил зүйлийг санаачилсан тул тэр бүх гурван тохиолдолд ‘sur’ гэдэг үгийг хэрэглэх ёстой байсан хэмээн заадаг.

Тэд наймдугаар бүлгийн арван нэгээс арван дөрөвдүгээр эшлэлүүдэд хоёуланг нь “ариун газар” гэж орчуулсан ‘miqdash’ болон ‘qodesh’ хэмээх үгсийн тухайд мөн адил үйлддэг. Тэдгээр дөрвөн эшлэл дэх “ариун газар” гэсэн дурдсан тохиолдол бүрт тэд бүгд Бурханы ариун газрыг илэрхийлнэ хэмээн зүтгэдэг. Энэ дүгнэлтээр бол Даниел бүх гурван дурдалтад зүгээр л ‘qodesh’-ийг хэрэглэх ёстой байсан бөгөөд арван нэгдүгээр эшлэлд ‘miqdash’-ийг хэрэглэх ёсгүй байв. Миллер эдгээр үгсийн ялгааг анзаараагүй байсан байх, харин орчин үеийн теологичид үүнийг анзаардаг, гэвч анзаарсан атлаа тэд ямар ч ялгааг хүлээн зөвшөөрөх ёсгүй гэж зүтгэдэг. Гэвч үгсийн хоорондох ялгааг анзаараагүй Миллер орчин үеийн теологичдынхаас эсрэг ойлголтод хүрсэн юм.

Үнэн хэрэгтээ, Даниел бол Еврей хэлийг мэддэг, мөн Вавилоны бусад бүх мэргэдээс арав дахин ухаантай хэмээн үнэлэгдсэн, нягт нямбай бичигч байсан. Хэрэв Еврей хэлний зөв хэрэглээг, мөн тухайн түүхэнд түүнийг хэрхэн зөв илэрхийлэх ёстойг хэн нэгэн мэдэж байсан бол тэр нь Даниел мөн. Хэрэв Даниел өөр өөр үгс хэрэглэсэн бол, тэдгээр нь өөр өөр утгыг дамжуулахад зориулагдсан байсан бөгөөд тэр өөрөө тэдгээрийг тийнхүү илэрхийлэхийг зориуд эрмэлзсэн хэрэг юм. “Ариун сүм” хэмээн, эсвэл “зайлуулж авах” хэмээн орчуулагддаг үгсийн талаарх Даниелын онцгой хэрэглээг хүлээн зөвшөөрөхөд, тэдгээр нь “өдөр тутмын” тухай Миллерийн ойлголтыг дэмждэг бөгөөд энэ ойлголтыг Паул үнэнийг үзэн ядагсад хүчтэй төөрөгдөл хүлээн авахаар тавилантай болохыг тодорхойлсон яг тэр эшлэлээс Миллер таньж мэдсэн билээ.

Үнэнг үзэн ядаж, хүчтэй төөрөгдөл төрүүлдэг худалд итгэдэг хүмүүс нь мөн Ефраимын архичид хэмээн дүрслэгддэг бөгөөд тэд хоёр ангид төлөөлөгдөнө. Нэг анги нь боловсролтой удирдагчид, нөгөө анги нь боловсролгүй бөгөөд боловсролтой хүмүүсийн өөрсдөд нь заасныг л сонсох хүмүүс юм. Тэд бол худлын дор нуугдагсад, үхэлтэй гэрээ байгуулдагсад мөн. Тэд бол Матай хорин тавдугаар бүлгийн ухаангүй охид, мөн Хабаккук хоёрдугаар бүлэгт сэтгэл нь ихэрхсэн хүмүүс юм. Тэд бол Миллерийн зүүдний суурь үнэнүүдийг үгүйсгэдэг хүмүүс бөгөөд тэдгээр үнэн нь төгсгөлд арав дахин илүү тод гялалздаг (энэ нь эртний Израилийн арав дахь бөгөөд эцсийн сорилтоор хэв шинжлэгдсэнчлэн орчин үеийн Израилийн арав дахь бөгөөд эцсийн сорилтыг төлөөлдөг).

Бид энэ судалгааг дараагийн өгүүлэлд үргэлжлүүлнэ.

ЭЗЭН Мосед хандан, — Энэ ард түмэн хэдий болтол Намайг доромжлох вэ? Би тэдний дунд үзүүлсэн бүх тэмдгүүдийг үл хайхран, тэд хэдий болтол Надад итгэхгүй байх вэ? Би тэднийг тахлаар цохиж, өв залгамжлалаас нь салган, харин чамаас тэднээс илүү агуу бөгөөд хүчирхэг үндэстэн бий болгоно гэв. Харин Мосе ЭЗЭНд хандан, — Тэгвэл египетчүүд үүнийг сонсоно; учир нь Та Өөрийн хүч чадлаар энэ ард түмнийг тэдний дундаас авч гарсан билээ. Тэд энэ нутгийн оршин суугчдад ч хэлнэ. Учир нь тэд, ЭЗЭН Та энэ ард түмний дунд байдгийг, ЭЗЭН Та нүүр тулан үзэгддэгийг, Таны үүлэн багана тэдний дээгүүр тогтдогийг, мөн Та өдөр нь үүлэн баганаар, шөнө нь галан баганаар тэдний өмнө явдгийг сонссон юм. Эдүгээ хэрэв Та энэ бүх ард түмнийг нэг хүнийг хөнөөх мэт хөнөөвөл, Таны нэр алдрыг сонссон үндэстнүүд ийн өгүүлнэ: “ЭЗЭН энэ ард түмэнд тангарагласан тэр газарт нь тэднийг оруулж чадсангүй, тиймийн тул Тэр тэднийг цөлд хөнөөсөн юм” гэгцээнэ.

Тэгээд эдүгээ, би Танаас гуйя, Та айлдан хэлсэнчлэн, миний Эзэний хүч агуу байг. Та ийнхүү айлдсан билээ: “ЭЗЭН тэвчээр арвинтай, энэрэл нь аугаа бөгөөд гэм буруу ба гэсгээгдэх ёсгүй зөрчлийг уучилдаг, гэвч буруутныг огт цагаатгалгүй, эцгүүдийн гэм бурууг хүүхдүүдэд нь гурав, дөрөв дэх үе хүртэл нь оноодог.” Тиймээс Өөрийн энэрлийн агуу ихийн дагуу, мөн Египетээс гарснаас нь хойш өдийг хүртэл Та энэ ардыг уучилж ирсэнчлэн, энэ ард түмний гэм бурууг уучлаач гэж би Танаас гуйя. ЭЗЭН айлдсан нь: “Би чиний үгийн дагуу уучиллаа. Гэвч Би амьд буйгаар үнэн, бүх газар дэлхий ЭЗЭНий алдраар дүүрэх болно. Учир нь Миний алдрыг, мөн Египетэд болон цөлд Миний үйлдсэн тэмдгүүдийг харсан атлаа эдүгээ Намайг энэ арван удаа сорьж, Миний дуу хоолойг сонсоогүй тэр бүх хүмүүс, гарцаагүйгээр Би тэдний өвөг эцгүүдэд амлан тангарагласан тэр газрыг үзэхгүй; Намайг хилэгнүүлсэн тэдний нэг нь ч түүнийг үзэхгүй. Харин Миний зарц Калев өөр сүнстэй байсан бөгөөд Намайг бүрэн дагасан тул, Би түүнийг орсон тэр газарт оруулна, үр удам нь түүнийг өвлөн эзэмших болно.”

Тооллого 14:11–24.